

Hädaolukorra lahendamise plaan

Kriisimeeskonna ülesanded hädaolukorras

Sisukord

Olulised kontaktid	4
Andmed kooli kohta	6
Hädaolukorra lahendamise üldpõhimõtted	7
Info liikumine hädaolukorras	8
Kriisimeeskonna ülesanded erinevates hädaolukordades	9
Äkkrünnak	9
Rünnaku ähvardus	11
Tulekahju	11
Pommikahtlase eseme leid	14
Pommiähvardus	15
Õpilase kadumine	16
Kui õpilast ei leita	16
Lapserööv	16
Õnnetus koolis või õppekäigul	17
Õpilase surm	17
Õpetaja või koolitöötaja surm	19
Õpilase lähedase surm	20
Õpilase raske haigus	21
Lapse füüsilise väärkohtlemise kahtlus	22
Emotsionaalse või seksuaalse väärkohtlemise kahtlus	23
Alkoholi, tubaka või muu keelatud aine omamine	23
Kaklemine, kehaliste vigastuse tekitamine	23
Varastamine, esemete rikkumine, väljapressimine	24
Nakkusoht koolis	25
Ennetusmeetmed	25
Õppetöö ja õppimisaeg epideemia tingimustes	26
Koolide ja koolieelsete lasteasutuste sulgemine epidemioloogilisel näidustusel	27

Tallinna Humanitaargümnaasium, Koidu 97

LISA 1 Äkkrünnaku ähvarduse dokumenteerimise ankeet	28
LISA 2 Kogunemiskohta jõudnute kontrollleht	31
LISA 3 Pommiähvarduse dokumenteerimise ankeet	33
LISA 4 Kirja näidis lapsevanemate teavitamiseks õpilase surma puhul	35
LISA 5 Kirja näidis klassikaaslase matustest teavitamiseks	36
LISA 6 Keelatud aine(te)/eseme(te) äravõtmise akt	37

Olulised kontaktid

Kooli kriisimeeskond:

Kooli direktor: **Luule Kösler**

Õppejuht: **Annelii Juhkama**

Haldusjuht :**Rain Matt**

Kooli tervishoiutöötaja: **Galina Mihhejeva**

Koolipsühholoog: **Olga Larina**

Sotsiaalpedagoog: **Miroslava Izmailova**

Sekretär: **Svetlana Taruta**

Meeskonna liikmed ja neid asendavad vajadusel:

	Kriisimeeskonna liige	Asendajad
4. korrusel	J. Teder	M. Romanova
		N. Savostina
3. korrusel	V. Pereverzev	A. Kante
		N. Ignatovets
2. korrusel	O. Gladõš	O. Tenitskaja
		A. Kulikova
1. korrusel	A. Šigajev	N. Kontorez
		A. Pipar
3. korrusel	I. Babina	A. Tšurilin
		O. Bogdanova
2. korrusel	N. Dankevitš	A. Izmailov
		I. Tsvetkov
1. korrusel	O. Joganson	A. Arlover
		P. Pipar
1. korrusel MU, TÕ	I. Šipilov	S. Randla
		M. Novikova
1. korrusel KK	A. Kuprijanovitš	M. Savitš
		T. Illarionova
1. korrusel söökla	Korrapidaja J. Zimina	Korrapidaja

Tallinna Humanitaargümnaasium, Koidu 97

1. korrusel Raamatukogu	S. Betmanova	L. Iljassova
garderoob	L. Jamolainen	S. Golovatenko
		A. Khayretdinova

Kontaktisikud väljaspool kooli:

Päästeamet: Maire Puumes tuleohutusbüroo juhtivinspektor, 6282149, 5260377

Politsei: Marko Ild, 6124919

Kriisiabi osutav psühholoog: 112

Andmed kooli kohta

Kooli aadress: Koidu 97

Õpilaste arv: 1057 (10. 09. 2014)

Töötajate arv: 106+7 (sööklatoötajad)

0-võtme asukoht: A107 (korrapidaja ruum)+ juhtkond

Äkkrünnaku korral politseile edastatavate dokumentide asukoht: A107 (korrapidaja ruum)

Varjumishäire kirjeldus: häiresignaal

Varjumishäiret saab anda (kes? kust?): valvur A107 (korrapidaja ruum)+ tuleohutuse nupud koridorides

Tulekahju häiresignaali kirjeldus: häiresignaal

Häiresignaal evakueerumise algatamiseks: häiresignaal

Täiendav signaal evakuatsioonihäire kinnitamiseks: teine pikk häiresignaal

Turvaline kogunemiskoht evakuatsiooni korral: spordi väljak

Alternatiivne kogunemiskoht sõltuvalt ilmastikuoludest, tuule suunast või õnnetuse asukohast, kuhu lapsed viia või sõidutada, asub: [Tallinna Ühisgümnaasium](#) (Pärnu mnt 71; Tallinn 10134; Õpetajate tuba, valvelaud 6 444 348; Õppealajuhatajad 6 462 885 ;Kantselei, direktor 6 462 348 ; E-post tyhg@tyhg.edu.ee).

Evakuatsiooni juhi eraldusriietus sündmuskohas tegutsemiseks: ei ole

Õpilaste nimekirjad asuvad (kool kasutab elektroonilist õppeinfosüsteemi): sekretäri juures

Õpilaste nimekirja võtab evakueerudes kaasa sekretär.

Hädaolukorra lahendamise üldpõhimõtted

1. **Selgita** millise hädaolukorraga on tegemist (tegutsemise põhimõtted on erinevates hädaolukordades erinevad)
2. **Päästa** vahetus ohus olijad! Jaga järgnevad ülesanded, kui abistajaid on rohkem!
3. Vastavalt hädaolukorrale **teavita** sellest teisi, vältimaks nende ohtu sattumist.
4. Vajadusel anna elupäästvat **esmaabi**
5. Helista hädaabinumbril **112** või politsei numbril **110**

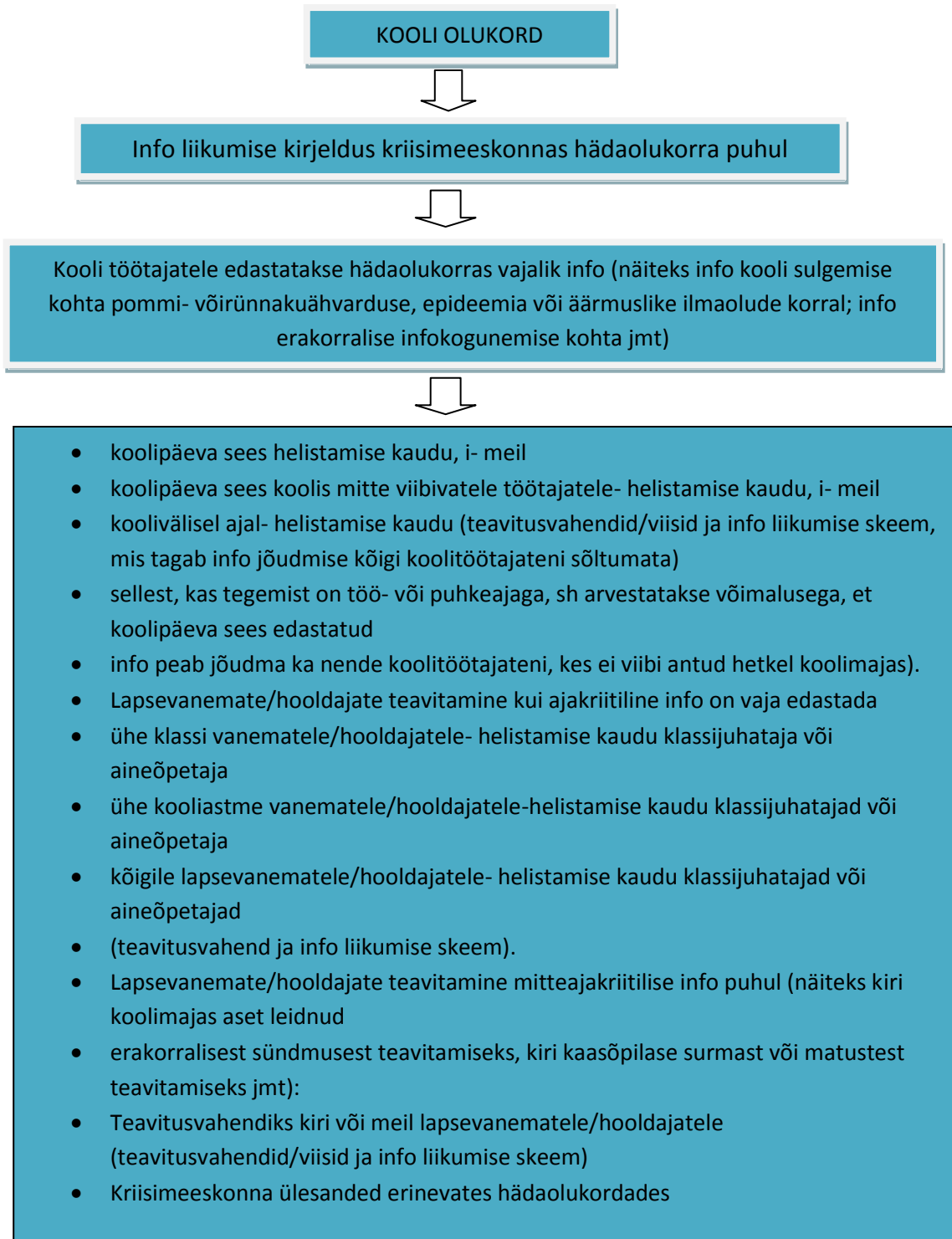
Helistades 112 räägi:

1. Mis on juhtunud?
2. Kus? Täpne aadress või kooli nimi!
3. Kas keegi on viga saanud?
4. Oma nimi ja telefoninumber (et sulle saaks tagasi helistada)
5. Vasta küsimustele lühidalt ja täpselt!
6. Ära katkesta ise kõnet!

Info liikumine hädaolukorras

Kooli töötajad teavitavad hädaolukorrast Kooli direktor **Luule Kösler**, tema puudumisel asendab teda õppejuht **Annelii Juhkama**.

Kriisimeeskonna ülesanded erinevates hädaolukordades

Äkkrünnak

Ülesanne	Teostaja	Asendaja
Annab häire.	valvur	Kooli töötajad
Asub tööle kooli kontaktisikuna: <ul style="list-style-type: none"> - selgitab välja välistaabi või tegevusi juhtiva politseiametniku asukoha. Vastava informatsiooni saab kas sündmuskohal olevatelt politseiametnikelt või helistades 110; - toimetab välistaapi hoone plaanid, olemasolu korral 0-võtme /võtmete komplekti ning asub välistaabis tegevusse koolipoolse kontaktisikuna; - juhul, kui turvalisuse tõttu ei ole võimalik välistaabiga ühineda, suhtleb 110 vahendusel välistaabi juhiga, kes annab kontaktisikule korraldused edasiseks tegevuseks; - abistab operatiivüksuseid teabega: andmed hoone, selles viibijate või evakueeritute kohta, nende kontaktandmed jms.	Kooli direktor Luule Kösler	Õppejuht Annelii Juhkama
Esimesel võimalusel võtab ühendust kriisiabi osutava psühholoogiga ja teavitab toimuvast (soovitavalt võiks psühholoog tulla kohe paika, kuhu õpilased kohe või sündmuse lahenedes evakueeruvad).	O. Larina	M. Izmailova
Kooskõlastab operatiivteenistuse juhiga lapsevanematele edastatava info sisu ning annab ülesande teavitamiseks.	Klas. juhatajad	infojuhid
Teavitab esimesel võimalusel lapsevanemaid. Lastevanematele edastatakse esimesel võimalusel: <ul style="list-style-type: none"> - politseiga kooskõlastatud info sündmuse kohta; - korraldus, et vanemad ei tuleks kooli juurde (tekkiv ummik takistab operatiivjõudude tööd); - info, et laste telefonid on ülekoormuse vältimiseks välja lülitatud; - info, kuidas vanemaid toimuvaga kursis hoitakse.	Klas. juhatajad infojuhid	infojuhid
Kogub kogunemiskohas teavet selle kohta, millised klassid on evakueerunud, kas kõik õpilased on ohutult väljunud või võib keegi olla ohutsoonis.	Kooli direktor Luule Kösler	Õppejuht Annelii Juhkama

Pärast olukorra lahenemist:

Toimub kriisimeeskonna koosolek, kus <ul style="list-style-type: none"> - kohandatakse tegevusplaani vastavalt olukorrale; - jagatakse ülesanded.	Kooli direktor Luule Kösler	õppejuht Annelii Juhkama
Lastevanematele edastatakse esimesel võimalusel: <ul style="list-style-type: none"> - politseiga kooskõlastatud info sündmuse kohta; - info edasise koolikorralduse kohta; - telefoninumbreid, millelt saab lisainfot. Vigastatute või hukkunute lähedasi teavitab politsei.	Kooli kriisimeeskond	
Kutsub kokku kooli töötajate koosoleku.	Kooli direktor Luule Kösler	õppejuht Annelii Juhkama
Koosolekul <ul style="list-style-type: none"> - annab politseiga kooskõlastatud info toimunu kohta; - määrab info, mida jagatakse õpilastele ja lapsevanematele; - kordab üle juhised ajakirjanike suunamiseks kõneisikute poole ning õpilaste juhendamiseks meediaga suhtlemisel; - annab infot edasise koolikorralduse kohta; - annab soovitusi, kuidas juhtunut klassis käsitleda; - pakub õpetajatele tuge.	Kooli direktor Luule Kösler Kooli kriisimeeskond	õppejuht Annelii Juhkama
Võtab ühendust kriisiabi osutava psühholoogiga (kui ei ole seda veel teinud) ning korraldab esmase psühholoogilise abi osutamise.	O. Larina	M. Izmailova
On koolipoolseks tehniliseks toeks kriisikeskuse loomisel.	Kooli direktor Luule Kösler	Kooli kriisimeeskond
Korraldab lapsevanematele infotunni, kus <ul style="list-style-type: none"> - edastatakse info toimunu kohta; - antakse infot edasise koolikorralduse kohta; - psühholoog annab juhised, kuidas vanemad saavad lapsi toetada ja nendega juhtunut käsitleda.	Kooli direktor Luule Kösler	õppejuht Annelii Juhkama
Tegutseb kooli kõneisikuna suheldes meediaga.	politsei	
Vastavad infotelefonil ning suhtlevad lapsevanemate ja teistega (va meedia), edastavad infot ainult politseiga kooskõlastatud piirides. Võimalusel suunatakse kooli kantselei telefon numbritele, millel on võimalik kõnedele vastata. Esimesel võimalusel võtab tegevuse üle kriisikeskus.	Kooli direktor Luule Kösler	õppejuht Annelii Juhkama
Kui on vajalik koolimaja sulgemine menetluseks, organiseerib ruumid (vastav kokkulepe ruumide kasutamiseks on ....) järgmise koolipäeva, infotundide jm toimumiseks.	Kooli direktor Luule Kösler	õppejuht Annelii Juhkama

Korraldab järgmisel koolipäeval infotunni kõigile õpilastele ja õpetajatele.	Kooli direktor Luule Kösler	õppejuht Annelii Juhkama
Korraldab mälestusrituaalid, kui sündmuse tagajärjel on hukkunuid.	Kooli direktor Luule Kösler	õppejuht Annelii Juhkama

Rünnaku ähvardus

Ülesanne	Teostaja	Asendaja
Täpsustab infot nii palju kui võimalik vt lisa 1.	Kooli direktor Luule Kösler	õppejuht Annelii Juhkama
Teavitab kooli kontaktisikut politseis Marko Ild	Kooli direktor Luule Kösler	õppejuht Annelii Juhkama
NB! Kui ähvardaja kavatseb rünnata kohe, annab viivitamatult varjumishäire ja seejärel teavitab kohe 110. (edasi tegevus eelmise punkti järgi).		

Tulekahju

Ülesanne	Teostaja	Asendaja
Tulekahjust teavitamise juhised:		
Kontrollib häire õigsust, hindab ohtu vastavalt varem kokku lepitud meetodikale.	Haldusjuht: Rain Matt	Sotsiaalpedagoog: Miroslava Izmailova
Edastab tulekahjuteate Häirekeskusele.		
Teavitab tulekahjust ehitises ja ohualas viibivaid inimesi .		
Kogunemiskohal kogub teavet.		
Annab teavet, kas ventilatsioonisüsteem on hoones eelnevalt välja lülitatud.		
Edastab päästetöö juhile teavet elektrisüsteemi väljalülitamise kohta.		
Edastab vajadusel päästetöö juhile teavet elektrikilbi asukoha kohta.		
Edastab päästetöö juhi edasised korraldused evakueerunud inimestele:		
<ul style="list-style-type: none"> - kui evakueerunutel on lubatud hoonesse naasta, - kui evakueerunud on tarvis ilmastikuolude tõttu alternatiivsesse kogunemiskohta viia. 		
Õpetajate käest kogub kogunemiskohas teavet.		
Päästemeeskonnale edastatakse tulekahju teadaolev asukoht hoones.		

Evakuatsiooni läbiviimise juhised:		
Veendudes tulekahju olemasolus, käivitab kokkuleppelise signaali evakueerumise algatamiseks (täiendav signaal, mis kinnitab häire õigsust).	Kooli kriisimeeskond	
Ehitises viibivate inimeste evakueerimine.		
Erivajadustega isikute evakueerimine – kui on hoones erivajadustega isikuid.		
Annab vajadusel läbi valjuhääldi lisakorraldused (teavitab turvalistest evakuatsiooniteedest, annab vajadusel erikäsklusi).		
Kontrollib ruume koputades ja hүүdes, et tagada, et kõik inimesed on hoonest väljunud (iga korruse või hooneosa jaoks peab olema eraldi inimene).		
Kogub kogunemiskohas teavet selle kohta, kas kõik õpilased on ohutult väljunud või võib keegi olla ohutsoonis.		
Kogub kogunemiskohas andmeid selle kohta, kas kõik huviringide või muu tegevusega väljaspool koolitunde seotud isikud on haridusasutusest väljunud.	Kooli kriisimeeskond	
Tulekahju korral tegutsemise juhised:		
Hindab ohtu vastavalt varem kokku lepitud meetodikale.	Kooli kriisimeeskond	
Koostab esmaste tulekustutusvahendite ja tuleohutuspaigaldiste kasutamise meetodika (tegevus teostatakse tegevusvalmiduse loomisel).		
Tagab tulekahju leviku piiramise vahendite olemasolu (tegevus teostatakse tegevusvalmiduse loomisel).		
Teeb ohutuks tehnoloogiliste seadmete või protsesside (üldventilatsioon, elektrisüsteem jmt).		
Valmistumine olukorraks, kui õnnetus juhtub vahetunni või õppetööst vabal ajal:		
Tagab häiresignaali kuuldes ja evakuatsioonimärgistust järgides võimalikult kiiresti kogunemiskohta liikumise (klassid koonduvad kogunemiskohas viimati tundi andnud õpetaja juurde).	Haldusjuht: Rain Matt	Sotsiaalpedagoog: Mirolava Izmailova
Tagab õpilaste ja koolitöötajate püsimise kogunemiskohas seni, kuni päästetöö juht annab edasised korraldused.		
Tagab, et kogunemiskohas loetakse õpilased üle.		
Tagab selle, et puudujate korral tehakse koos klassiga kindlaks, kas puudunud on kogu päeva, keegi jäi majja (tualettruumi, raamatukokku, läks poodi).		
Tagab naabrivalve: küsitakse kõigilt, kas kaaslased, kellega oldi koos enne evakuatsioonihäiret on kogunemiskohas.		
Edastab saadud andmed päästetöö juhile.		
Kui õnnetus juhtub pärast tunde:		
Tagab häiresignaali käivitades hoones viibivate laste, noorte ja täiskasvanute väljatoomise evakuatsioonimärgistust järgides.	Haldusjuht: Rain Matt	Sotsiaalpedagoog: Mirolava Izmailova
Tagab, et vaba aja tegevust korraldab õpetaja/noorterõngi juht väljub ruumist viimasena, veendudes enne, et ruumis rohkem inimesi ei ole.		
Tagab inimeste püsimise kogunemiskohas seni, kuni päästetöö juht annab edasised korraldused.		
Tagab, et kogunemiskohas loetakse nii lapsed kui täiskasvanud üle.		
Tagab selle, et puudujate korral tehakse kindlaks, kas on oht, et keegi jäi majja.		
Tagab naabrivalve: küsitakse kõigilt, kas inimesed, kellega oldi koos enne		

evakuatsioonihäiret on kogunemiskohas.		
Edastab saadud andmed päästetöö juhile.		
Päästemeeskonnaga tehtava koostöö juhis :		
Kehtestab päästemeeskonna sisenemisteedkonna.	Haldusjuht: Rain Matt	Sotsiaalpedagoog: Miroslava Izmailova
Võtab päästemeeskonna sündmuskohal vastu.		
Informeerib päästetöö juhti tulekahju asukohast ja ulatusest ning inimeste viibimisest ohualas.		
Tagab hoone skeemide olemasolu, et vajadusel päästetöö juhile täiendavat infot anda.		
Informeerib päästetöö juhti hoonesse jäänud inimestest ja piirkonnast, kuhu nad on jäänud.		
Informeerib päästetöö juhti sellest, millist teed pidi jõuab kõige hõlpsamalt tulekahjukohani.		
Informeerib päästetöö juhti peakilpide, sprinkleri keskuse, tuletõrjevooliku süsteemi keskuse, tulekustutustugipunktide, tuletõrje- ja päästevahendite juhtimiskeskuse ja automaatse tulekahjusignalisatsioonisüsteemi keskseadme, asutuses paiknevatest põlevmaterjalidest, ohtlikest ainetest ja muudest ohtudest, päästeautoga hoone sisese tuleohutuspäigaldistega liitumiskohtade asukohtadest ning tuletõrje veevarustusest.		
Edastab päästetöö juhi korraldused evakueerunud inimestele.		
On pidevalt kättesaadav päästetöö juhile objekti kohta lisainformatsiooni andmiseks.		
Kooskõlastab direktori ja päästetöö juhiga info ning edastab selle esimesel võimalusel lapsevanematele (alati, kui on toimunud evakueerumine).		
Suhtleb sündmuskohal meediaga.		

Ülesanded pärast päästetööde lõppemist

Ülesanne	Teostaja	Asendaja
Toimub kriisimeeskonna koosolek, kus <ul style="list-style-type: none"> - kohandatakse tegevusplaani vastavalt olukorrale, - jagatakse ülesanded. 	Kooli direktor	Kooli kriisimeeskond
Korraldab õpetajate informeerimise (evakuatsiooni põhjus, kahjustuste ulatus, esmane info edastamiseks õpilastele ja lapsevanematele).	Luule Kösler	
Kutsub kokku kriisimeeskonna koosoleku, kus otsustatakse <ul style="list-style-type: none"> - edasine tegevuste korraldus, - lapsevanemate infotunni vajalikkus. 		
Vajadusel korraldab õpetajate infotunni, et <ul style="list-style-type: none"> - anda täpsem info toimunu kohta, - määrata info, mida jagatakse õpilastele ja lapsevanematele, - korrata üle juhised ajakirjanike suunamiseks kõneisikute poole ning õpilaste juhendamiseks meediaga suhtlemisel, - anda infot edasiste tegevuste kohta, - anda soovitusel, kuidas juhtunud klassis käsitleda, - pakkuda õpetajatele tuge. 		

Võtab vajadusel ühendust kriisiabi osutava spetsialistiga ja korraldab esmase psühholoogilise abi osutamise.		
--	--	--

Pommikahtlase eseme leid

Ülesanne	Teostaja	Asendaja
Teavitab 112 (anda võimalikult täpne eseme ja selle asukoha kirjeldus).	Kooli	Kooli
Annab evakueerumishäire (kui ese asub evakueerimisteel, anna juhend ohutuks evakueerumiseks).	direktor	kriisimeeskond
Juhendab läbi valjuhääldi: <ul style="list-style-type: none"> - enne klassiruumist lahkumist tuleb võimaluse korral avada aknad; - ruum tuleb kiiresti üle vaadata, kas seal on tavapäratuid esemeid. 	Luule Kösler	
Piirab pommikahtlase eseme lähiümbruse, tagab demineerijate saabumiseni, et ohutsooni ei lähe kõrvalisi isikuid.		
Võtab evakueerudes kaasa õpilaste nimekirjad (vajalik, kui kool kasutab elektroonilist õppeinfosüsteemi).		
Kogub kogunemiskohas teavet selle kohta, kas kõik õpilased on ohutult väljunud või võib keegi olla ohutsoonis (vt lisa 2).		
Evakuatsiooni korral ja pommikoera kasutamisel lülitab välja sundventilatsiooni.		
Sulgeb vajadusel gaasi, ventilatsiooni ja/või vee ning lülitab välja elektri.		
Teavitab päästetööde juhti <ul style="list-style-type: none"> - evakuatsioonist; - kas mujal koolimajas märgati veel kahtlaseid esemeid; - gaasi, ventilatsiooni ja vee sulgemisest; - elektri väljalülitamisest; - sundventilatsiooni väljalülitamisest; - elektrikilbi asukohast. 		

Pärast turvalisuse taastamist:

Ülesanne	Teostaja	Asendaja
Toimub kriisimeeskonna koosolek, kus <ul style="list-style-type: none"> - kohandatakse tegevusplaan vastavalt olukorrale; - jagatakse ülesanded. 	Kooli direktor	Kooli kriisimeeskond
Teavitab juhtunust lapsevanemaid.	Luule	
Korraldab õpetajatele infotunni, et <ul style="list-style-type: none"> - anda päästetöötajatega kooskõlastatud info toimunu kohta; - määrata info, mida jagatakse õpilastele ja lapsevanematele; - anda soovitusel, kuidas juhtunut klassis käsitleda. 	Kösler	

Pommiähvardus

Ülesanne	Teostaja	Asendaja
Kogub kõne vastuvõtjalt nii palju infot, kui võimalik, palub selle ka kirja panna (nii saadud info kui kirjeldus helistaja ja kõne tausta kohta), vt lisa 3.	Kooli direktor	Kooli kriisimeeskond
Teavitab 112, kui ähvarduse vastuvõtja seda veel ei teinud.	Luule	
Otsustab, kas <ul style="list-style-type: none"> - ignoreerida ähvardust (seda saab teha ainult siis kui oled olukorda analüüsinud ja otsuse turvalisuses kindel [näiteks on teada saadud, kes kooliõpilastest selle ähvarduse tegi vmt] muul juhul seda võimalust mitte kasutada!; - anda kohene evakuatsioonihäire; - korraldada vaikne otsing ja vajadusel anda evakuatsioonihäire. 	Kösler	
Vajadusel kutsub kokku kriisimeeskonna koosoleku, kus otsustatakse tegevuskava ja jagatakse ülesanded.		

Evakueerudes:

Ülesanne	Teostaja	Asendaja
Algatab evakuatsiooni.	Kooli	Kooli
Evakuatsiooniteede ohutust kontrollib.	direktor	kriisimeeskond
Kogunemiskoha ohutust kontrollib.		
Annab läbi valjuhääldi korralduse enne evakueerimist <ul style="list-style-type: none"> - võimalusel avada aknad; - vaadata ruum üle, kas seal on tavapäratuid esemeid; - võtta kaasa isiklikud esemed (see kiirendab ruumide kontrollimist demineerijate poolt). 	Luule Kösler	
Juhendab läbi valjuhääldi või kohapeal evakuatsiooni, kui see ei toimu tuletõrje evakueerimisplaani alusel (kui leid asetseb evakuatsiooni teel).		
Lülitab välja hoone sundventilatsioon.		
Edastab päästetöötajatele kooli hooneplaanidega kriisikava.		
Teavitab päästetööde juhti <ul style="list-style-type: none"> - lõhkeseade arvatavast asukohast; - elektrisüsteemi väljalülitamisest; - sundventilatsiooni väljalülitamisest; - elektrikilbi asukohast. 		
Võtab evakueerudes kaasa õpilaste nimekirjad (vajalik, kui kool kasutab elektroonilist õppeinfosüsteemi).		
Kogub kogunemiskohas teavet selle kohta, kas kõik õpilased on ohutult väljunud või võib keegi olla ohutsoonis (vt lisa 2). NB! Kooli personal peab olema kättesaadaval, kui neid on vaja täiendavalt küsitleda.		
Teavitab päästetööde juhti hoonesse jäänud inimestest ja piirkonnast, kuhu nad on jäänud.		

Pärast turvalisuse taastamist:

Ülesanne	Teostaja	Asendaja
Korraldab pommiähvarduse tõttu ärajäänud tundide toimumise.	Kooli	Kooli
Teavitab juhtunust lapsevanemaid.	direktor	kriisimeeskond
Korraldab õpetajatele infotunni, et <ul style="list-style-type: none"> - anda päästetöötajatega kooskõlastatud info toimu kohta; - määrata info, mida jagatakse õpilastele ja lapsevanematele; - anda infot ärajäänud tundide toimumise korra kohta; - anda soovitusel, kuidas juhtunut klassis käsitleda.	Luule Kösler	

Õpilase kadumine

Ülesanne	Teostaja	Asendaja
Kontrollib, kas juhtunust on teatatud politseisse, vajadusel helistab 110.	Kooli	Kooli
Kontrollib, kes täiskasvanutest on ülejäänud õpilaste juures.	direktor	kriisimeeskond
Kontrollib, kas juhtunust on teavitatud lapsevanemaid või hooldajaid, vajadusel teeb seda.	Luule Kösler	
On politsei kontaktisikuks.		

Kui õpilast ei leita

Ülesanne	Teostaja	Asendaja
Kutsub järgmise koolipäeva jooksul kokku kriisimeeskonna, et läbi rääkida <ul style="list-style-type: none"> - millised on edasised tegevused ja tööjaotus; - jagatakse politseiga kooskõlastatud infot juhtunu kohta; - koostöös kriisiabi osutava psühholoogiga määratakse info, mida tohib edastada õpilastele ja lapsevanematele/hooldajatele; - korraldatakse üle juhised ajakirjanike suunamiseks kõneisikute poole ning õpilaste juhendamiseks meediaga suhtlemisel.	Kooli direktor Luule Kösler	Kooli kriisimeeskond
On valmis suhtlema meediaga.		

Lapsereöv

Ülesanne	Teostaja	Asendaja
Kontrollib, kas politseid on teavitatud, vajadusel teavitab.	Kooli	Kooli
Teavitab lapse seaduslikku hooldajat.	direktor	kriisimeeskond
Kutsub kokku kriisimeeskonna, et läbi rääkida <ul style="list-style-type: none"> - kas ja kui laialdast käsitlemist juhtunu vajab; - millised on järgnevad ülesanded ja tööjaotus.	Luule Kösler	
Korraldab infotunni, kus <ul style="list-style-type: none"> - jagatakse politseiga kooskõlastatud info juhtunu kohta;		

<ul style="list-style-type: none"> - määratakse info, mida tohib edastada õpilastele ja lapsevanematele; - korratakse üle juhised ajakirjanike suunamiseks kõneisikute poole ning õpilaste juhendamiseks meediaga suhtlemisel. 		
On valmis suhtlema meediaga.		

Õnnetus koolis või õppekäigul

Ülesanne	Teostaja	Asendaja
Annab esmaabi.	Vahetult sündmusega kokkupuutuv õpetaja	
Vajadusel helistab 112, kui seda pole veel tehtud. Informeerib juhtunust kooliarsti.	Vahetult sündmusega kokkupuutuv õpetaja	
Täpsustab kogu õnnetusega seotud info.	Kooli direktor Luule Kösler	Õppejuht Annelii Juhkama
Kutsub kokku kriisimeeskonna, et läbi rääkida <ul style="list-style-type: none"> - millised on õnnetuse tagajärgede ulatus; - mis on juba ette võetud; - kas keegi vajab psühholoogilist esmaabi; - kas lapsevanemate/hooldajate teavitamine on vajalik; - millised on järgnevad ülesanded ja tööjaotus. 		
Otsustab edasise tegutsemise ja jagab ülesanded.		
Koolimajas toimunud tõsisest õnnetusest või surmajuhtumist tuleb teavitada politseid. Politsei teavitab omakseid.		

Õpilase surm

Ülesanne	Teostaja	Asendaja
Teavitab koheselt kooli direktorit.	Teate saaja	
Kinnitab info.		
Toimub kriisimeeskonna koosolek, kus <ul style="list-style-type: none"> - kohandatakse tegevusplaani vastavalt olukorrale; - jagatakse ülesanded. 	Kooli direktor Luule Kösler	Kooli kriisimeesko nd
Kutsub kokku õpetajate koosoleku, et <ul style="list-style-type: none"> - teavitada õpetajaid; - korrata üle esmased juhised, kuidas teavitada õpilasi; - korrata üle koolipäeva jätkumine ja esmased juhised, kuidas õpilasi toetada; - korrata üle meedia suunamine kõneisiku poole; - pakkuda õpetajatele tuge. 		
On klassijuhatajale toeks klassi teavitamisel ning esmaste reaktsioonide toetamisel.		
Teavitab klassikaaslast ja lahkunuga vahetult kokkupuutunud õpilasi.		
Langetab lipu poolde masti.		
Korraldab mälestuskogunemise (kui surmajuhtum leiab aset enne		

<p>keskpäeva, korraldatakse mälestusteenistus samal päeval, muidu järgmisel hommikul, talitust ei ole soovitatav pidada päeva lõpus).</p> <p>Mälestuskogunemine:</p> <ul style="list-style-type: none"> - leinaseisak ja leinamuusika; - direktori kõne; - soovi korral õpilaste hüvastijätt (nt sobiv luuletus, laul või muusikapala); - soovi korral vaimuliku kõne. <p>Lahkunud õpilase vanemad/hooldajad võivad soovi korral mälestusteenistusel osaleda.</p>		
<p>Asetab sobivasse kohta (nt fuajeesse) lahkunu foto, küünla (võimalusel must lint), lilled ja/või sissekannete tegemiseks mälestuste raamatu.</p>		
<p>Avaldab kooli poolt kaastunnet lahkunu omastele (kaastundeavaldus).</p>		
<p>Tagab lahkunu klassikaaslastele võimaluse rääkida oma tunnetest ja mälestustest. (Lahkunu klassis pannakse tema tühjale koolilauale põlema küünal ja võimalusel asetatakse kõrvale ka foto temast.)</p>		
<p>Arutab klassijuhatajaga, millisel viisil lahkunud klassikaaslast mälestada</p> <ul style="list-style-type: none"> - mälestuste raamat, luuletus temast vms; - kirja kirjutamine lahkunule või lahkunu perele; - õpilaste koos tehtud joonistused.		
<p>Suhtleb lahkunu lähedastega</p> <ul style="list-style-type: none"> - avaldab kaastunnet; - räägib koolipoolsetest tegevustest; - küsib, kas kool saab kuidagi toeks olla; - küsib perekonna soovide kohta; - küsib luba matustel osalemiseks; - täpsustab vajadusel matuste korralduslikke küsimusi.	<p>Kooli direktor Luule Kösler</p>	<p>Kooli kriisimeesko nd</p>
<p>Teavitab vajadusel kogu kooliperet (vt kirja näidis lisan 4).</p>		
<p>Kui lähedased on nõus kaasõpilaste/õpetajate osalemisega matustel, teavitab sellest õpetajaid suuliselt.</p>		
<p>Kui lähedased on nõus kaasõpilaste/õpetajate osalemisega matustel, teavitab sellest lapsevanemaid/hooldajaid kirjalikult (vt kirja näidis lisan 5).</p>		
<p>Aitab õpetajal õpilased matusteks ette valmistada ja veendub, et keegi lastest ei läheks matustele "ettevalmistamata".</p>		
<p>Eemaldab pere kontaktandmed kooli infolistist.</p>		
<p>Eemaldab pere kontaktandmed klassi infolistist.</p>		
<p>On valmis suhtlema meediaga.</p>		
<p>Hindab õpetajate ja õpilaste psühholoogilise toe vajadust, vajadusel on valmis kuulama ja toeks olema, kontakte pakkuma või kriisipsühholoogiga kokkuleppeid sõlmima.</p>		
<p>Vormistab käskkirja õpilase kustutamiseks kooli nimekirjast ja õpilaspileti kehtetuks tunnistamiseks, kustutab õpilase andmed Eesti Hariduse Infosüsteemist.</p>		

Tagab hilisema kriisiabi jätkumise lahkunu klassis ja vajadusel ka teistes gruppides.		
---	--	--

Õpetaja või koolitöötaja surm

Ülesanne	Teostaja	Asendaja
Teavitab koheselt kooli direktorit.	Teate saaja	
Kinnitab info.	Kooli	Kooli
Toimub kriisimeeskonna koosolek, kus <ul style="list-style-type: none"> - kohandatakse tegevusplaani vastavalt olukorrale; - jagatakse ülesanded. 	direktor Luule Kösler	kriisimeeskond
Kutsub kokku õpetajate koosoleku, et (teemad jaotatakse) <ul style="list-style-type: none"> - teavitada õpetajaid; - korrata üle esmased juhised, kuidas teavitada õpilasi; - korrata üle koolipäeva jätkumine (koolipäeva ei katkestata, lapsi koju ei saadeta); - korrata üle meedia suunamine kõneisiku poole; - pakkuda õpetajatele tuge. 		
Lepitakse kokku konkreetsetes tegevustes (mälestuskogunemised, kaastundeavaldused, matused).		
Langetab lipu poolde masti.	Kooli	Kooli
Korraldab mälestuskogunemise (kui surmajuhtum leiab aset enne keskpäeva, korraldatakse mälestusteenistus samal päeval, muidu järgmisel hommikul, talitust ei ole soovitatav pidada päeva lõpus).	direktor Luule Kösler	kriisimeeskond
Asetab sobivasse kohta (nt fuajeesse) lahkunu foto, küünla (võimalusel must lint), lilled ja/või sissekannete tegemiseks mälestuste raamat.		
Klassijuhataja surma puhul teavitab klassi.		
Vajadusel teatatakse juhtunust kirjalikult ka kodudesse või kutsutakse kokku lastevanemate koosolek (info edastamine, toe pakkumine).		
Avaldab kooli poolt kaastunnet lahkunu omastele (kaastundeavaldus).		
Suhtleb lahkunu lähedastega <ul style="list-style-type: none"> - avaldab kaastunnet; - räägib koolipoolsetest tegevustest; - küsib, kas kool saab kuidagi toeks olla; - küsib perekonna soovide kohta; - küsib töötajate ja õpilaste võimalust osaleda matustel osalemiseks; - täpsustab vajadusel matuste korralduslikke küsimusi. 		

Kui lähedased on nõus kolleegide/õpilaste osalemisega matustel, teavitab sellest õpetajaid suuliselt.		
Kui lähedased on nõus õpilaste osalemisega matustel, teavitab sellest lapsevanemaid/hooldajaid kirjalikult (vt kirja näidis lisas 5).		
Hindab õpetajate psühholoogilise toe vajadust, vajadusel on valmis kuulama ja toeks olema, kontakte pakkuma või kriisipsühholoogiga kokkuleppeid sõlmima.		
Eemaldab õpetaja kontaktandmed kooli meililistist.		
On valmis suhtlema meediaga.		

Õpilase lähedase surm

Teade õpilase lähedase surmast saabub koolipäeval

Ülesanne	Teostaja	Asendaja
Teate saanud töötaja <ul style="list-style-type: none"> - võtab helistaja kontaktid (nimi, sugulus, telefoni nr); - teavitab sellest klassijuhatajat, kes võtab ühendust kooli direktoriga või kriisimeeskonna liikmega. 	Teate saaja	
Kinnitab info, võtab ühendust õpilase lähedastega <ul style="list-style-type: none"> - selgitab edasised tegevused; - küsib, kas keegi lähedastest tuleb kooli õpilasele teadet edastama. 	Kooli direktor Luule Kösler	Kooli kriisimeeskond
Teavitab klassijuhatajat (juhul kui seda pole veel tehtud) ja vajadusel ka teisi last õpetavaid õpetajaid (hetkel tundi andvat õpetajat).		
Õpilase teavitamine juhtunust <ul style="list-style-type: none"> - õpilasega räägivad klassijuhataja ja kooli tulnud lähisugulane; - kui keegi lähedastest ei saa kooli tulla, siis klassijuhataja või mõni teine lapsele tuttav inimene annab kokkuleppel lähedastega õpilasele juhtunust teada. 		
Jääb õpilasega pärast teate saamist lähedaste saabumiseni NB! Õpilast ei jäeta üksi ega saadeta üksi koju. See kehtib ka siis, kui õpilane on täiesti rahulik ja ei reageeri hetkel ägedalt. Hoolitseb õpilase eest igati: <ul style="list-style-type: none"> • jälgib, et tal külm poleks, pakub sooja jooki; • vastab ausalt tema küsimustele; • pakub julgelt ka füüsilist lähedust (väiksemad lapsed saab võtta sülle, suuremaid hoida embuses); • normaliseerib kõiki reaktsioone ja tundeid ("see, et sa praegu värised on loomulik, see on väga raske hetk"; "Ma mõistan sinu viha ja see on normaalne, et sa nii tunned"). 		
Suhtleb õpilaste lähedastega		

<ul style="list-style-type: none"> - avaldab kaastunnet; - küsib luba kaasõpilastele rääkimiseks; - kui kooli esindaja soovib matustel osaleda, siis küsib selleks luba; - kinnitab, et laps on nii ruttu kui võimalik uuesti kooli oodatud, sest rutiini jätkumine toetab last tema leinas. 		
Räägib klassikaaslasetega (kui on saanud luba õpilaselt/ õpilase omastelt) ja selgitab kuidas käituda leinajaga.		
Avaldab kooli poolt kaastunnet (kaastundeavaldus).		
Pakub vajadusel lapsele tuge ja psühholoogilist abi.		
Pakub vajadusel klassijuhatajale ja aineõpetajatele tuge oma emotsioonidega toimetulemiseks.		

Lähedase surm, õpilane on juhtunust teadlik

Ülesanne	Teostaja	Asendaja
Suhtleb õpilaste lähedastega <ul style="list-style-type: none"> - avaldab kaastunnet; - küsib luba kaasõpilastele rääkimiseks; - kui kooli esindaja soovib matustel osaleda, siis küsib selleks luba; - kinnitab, et laps on nii ruttu kui võimalik uuesti kooli oodatud, sest rutiini jätkumine toetab last tema leinas. 	Kooli direktor Luule Kösler	Kooli kriisimeeskond
Räägib klassikaaslasetega (kui on saanud luba õpilaselt/ õpilase omastelt) ja selgitab, kuidas käituda leinajaga.		
Avaldab kooli/klassi poolt kaastunnet (kaastundeavaldus).		
Teavitab vajadusel last õpetavaid õpetajaid .		
Pakub vajadusel lapsele tuge ja psühholoogilist abi.		
Pakub vajadusel klassijuhatajale ja aineõpetajatele tuge oma emotsioonidega toimetulemiseks.		

Õpilase raske haigus

Ülesanne	Teostaja	Asendaja
Tagab, et õpilasega ette tulla võivate kriitiliste olukordade jaoks antakse kooli töötajatele esmaabi ja toimetuleku juhend.	Kooli direktor Luule Kösler	Kooli kriisimeeskond

Lapse füüsilise väärkohtlemise kahtlus

Alla 16-aastase isiku hooletusse jätmisest või emotsionaalse, füüsilise või seksuaalse väärkohtlemise ohvriks langemisest (või kui on oht, et ta selle ohvriks langeb), on seadusest tulenev kohustus teavitada kohaliku politseiprefektuuri lastekaitsetalitust või noorsoopolitseid.

Ülesanne	Teostaja	Asendaja
Fikseerib ja dokumenteerib vigastused (piisab sõnalisest kirjeldusest).	Kooli direktor Luule Kösler	Kooli kriisimeeskond
Kooli meditsiinitöötaja puudumisel võtab ühendust kohaliku omavalitsuse lastekaitse spetsialistiga, kes vajadusel korraldab lapse traumapunkti viimise vigastuste fikseerimiseks.		
Räägib lapsega.		
Teavitab lapsevanemaid/hooldajaid. NB! Vanemaid/hooldajaid ei tohi teavitada, kui on väikseimgi perevägivalla kahtlus.		
Vähimagi perevägivalla kahtluse korral teavitab kohalikku lastekaitse spetsialisti.		
Tagab lapsele vajadusel psühholoogilise abi.		

Emotsionaalse või seksuaalse väärkohtlemise kahtlus

Isik, kellele laps on usaldanud oma mure, pakub tuge kuulates ja õpilast rääkima julgustades.

Alla 16-aastase isiku hooletuse jätmisest või emotsionaalse, füüsilise või seksuaalse väärkohtlemise ohvriks langemisest (või kui on oht, et ta selle ohvriks langeb), on seadusest tulenev kohustus teavitada kohaliku politseiprefektuuri lastekaitsetalitust või noorsoopolitseid.

Alkoholi, tubaka või muu keelatud aine omamine

Ülesanne	Teostaja	Asendaja
Võtab õpilaselt keelatud aine ära ja vormistab dokumendi, millel on kirjas miks, mida, millal, kus, kellelt ja kes ära võttis (vt lisa 6). Õpetaja ise ei tohi õpilase kotti avada, ta tohib paluda õpilasel seda teha.	Kooli direktor	Kooli kriisimeesko
Võtab õpilaselt seletuskirja (kui õpilane on joobes, teavitab politseid).	Luule Kösler	nd
Alkohoolse joogi omamise puhul joobetunnuste puudumisel tuleb politsei teavitamine/kohalekutsumine otsustada, kuid see ei ole kohustuslik (omamise või valdamise eest sanktsioon puudub). Äravõetud alkohoolne jook antakse üle lapsevanemale/hooldajale.		
Tubakatoote või muu keelatud aine äravõtmisel tuleb teavitada kindlasti politseid (tarbimine või mittetarbimine pole määrav, kuna selliste keelatud ainete omamise ja valdamise eest on seadusega ette nähtud sanktsioonid). Äravõetud tubakatoode või muu keelatud aine antakse üle politseile.		
Narkootilise aine omamise kahtluse korral tuleb teavitada politseid ja järgida saadud korraldusi.		
Joobekahtluse korral (alkohol või muu joovastav aine) tuleb teavitada politseid, vajadusel kutsuda kooli meditsiinitöötaja abi osutama. Joobe tuvastamine on politsei pädevuses. Joobe tuvastamine alkomeetri abil koolitöötaja poolt on õigustühine, kuid võib olla koolipoolseks meetmeks, kui õpilane on nõus alkomeetri kasutamisega. Politsei saab menetluses kasutada kooli töötaja poolt koostatud kirjalikku väliste joobetunnuste kirjeldust.		
Teavitab lapsevanemaid/hooldajaid, olenemata sellest, kas politsei seda teeb või mitte. Teavitamine on hea koostöö seisukohast.		

Kaklemine, kehaliste vigastuse tekitamine

Ülesanne	Teostaja	Asendaja
Lahutab kakluse <ul style="list-style-type: none"> - annab kõigepealt suulise korralduse kaklus lõpetada; - kui sellele ei kuuletuta, lahutatakse kaklus füüsiliselt sekkudes võimalikult leebelt (ei tohi ise õpilast lüüa vms). Sekkumise üle 	Esimene lähedalolev täiskasvanu	

<p>otsustades tuleb hinnata, kas sekkumisel põhjustatav võimalik vigastus on väiksem või suurem kui need vigastused, mis võiksid tekkida siis, kui kaklust ei lahutata;</p> <ul style="list-style-type: none"> - kui kaklust lahutada ei õnnestu või see on sekkujale ohtlik, kutsub abi või teavitab politseid numbril 110 või 112. 		
Kutsub vajadusel kooliarsti või kiirabi.	Esimene lähedalolija	
Fikseerib ja dokumenteerib vigastused. Kooli meditsiinitöötaja puudumisel kutsub vajadusel kiirabi või organiseerib õpilase traumapunkti viimise vigastuste fikseerimiseks ja dokumenteerimiseks.	Kooli direktor Luule Kösler	Kooli kriisimeeskond
Võtab osalejatelt kirjalikud seletused.		
Teavitab lapsevanemaid.		
Tõsisema juhtumi puhul teavitab politseid.		
Vajadusel korraldab kriisimeeskonna koosoleku, kus otsustatakse <ul style="list-style-type: none"> - kas ja kuidas teavitada kooliperet; - kas ja kuidas käsitleda juhtunut edasi; - kas ja kuidas teostada järeltööd. 		

Varastamine, esemete rikkumine, väljapressimine

Ülesanne	Teostaja	Asendaja
Eraldab lapsed omavahel võimalikult objektiivsete seletuste saamiseks.	Kooli	Kooli kriisimeeskond
Võtab lastelt võimalikult kiiresti kirjalikud seletused.	direktor	
Teavitab lapsevanemaid.	Luule Kösler	
Teavitab politseid.		

Nakkusoht koolis

Toidumürgituse ja haiguse kiire leviku kahtlusest või haiguse kiirest levimisest teavitab kooli meditsiinitöötaja viivitamatult Terviseameti kohalikku esindust.

Terviseameti valvetelefon: 534 40 429

Ennetusmeetmed

Nakkusohu vähendamiseks lasteasutustes suuremate nakkuspuhangute korral soovib Terviseamet järgmist:

1. Kvaliteetse siseõhu tagab tõhus ja töötav ventilatsioon. Igal lasteasutusel peab olema lihtne ventilatsiooni kasutamise juhend, milles on välja toodud ka filtrivahetuse kordade arv aastas. Filtrit vahetades tuleb jätta sellekohane märge.
2. Ruume tuleb tuulutada regulaarselt, soovitatav iga tunni lõppemisel vähemalt 10 minuti jooksul.
3. Korraldada igapäevaselt märgkoristus, koristamisel pesta koolilauad, ukseingid, söögilauad jmt tavaliste pesemis-/ desinfitseerimisvahenditega; mööblit, riuleid, radiaatoreid puhastada kaks korda nädalas.
4. Hoida raamatuid ja õppevahendeid võimalusel kappides, mitte lahtistel riiulitel.
5. Igapäevaselt puhastada ja desinfitseerida tualettruumi sisustus ja pinnad.
6. Tualettruumid varustada piisavas koguses kätepesu vahendiga ning paigaldada jalaga avatavad jäätmekonteinerid. Käsi peaks kuivatama paberrätikuga või automaatkuivati abil.

Tervisest lugupidav käitumine aitab ennetada grippi jt nakkushaigusi. Soovitame õpetajatel ja kasvatajatel jälgida ja õpetada, et:

1. lapsed ei kasutaks teiste laste prille, joogipudeleid, lusikaid vms;
2. köhides ja aevastades tuleb nina ja suu katta salvrätiga;
3. kasutatud salvrätik tuleb kohe pärast kasutamist ära visata ja pesta käed seebiga;
4. pesemata kätega ei tohiks puudutada või hõõruda silmi;
5. käsi peab pesema tihti, pesema peab korralikult, vähemalt 15-20 sekundi jooksul;
6. käsi peab kuivatama soovitatavalt paberrätikuga või elektrilise kätekuivati abil;
7. haiguskahtlusega lapsed peavad olema vabastatud sporditundidest.

Õppetöö ja õppimisaeg epideemia tingimustes

Õppetöö või õppimisaeg on epideemia (nakkushaiguste puhang, mis nõuab ulatuslike nakkustõrje meetmete kasutamist) tingimustes soovitatav ümber korraldada järgmiselt:

1. Tuleb vähendada massiürituste, huviringide ja muu ühistegevuse läbiviimist, eriti kinnistes ruumides.
2. Tagada vähemalt 1-meetrise distantsi võimalus õpilaste vahel klassiruumis. Kui ei ole võimalik, siis võimalusel lühendada tundide pikkust.
3. Epideemia ajal anda võimalus riskirühma kuuluvatel lastel ja õpetajatel jääda koju või leida neile võimalus kodus õppimiseks / töötamiseks.
4. Täiustada koostööd lapsevanematega, selgitades, et haigena koolis/lasteaias käimine kurnab organismi ja haigestunu ohustab nakatumisega ka teisi.
5. Lapsevanemad ja pedagoogid peavad pöörama tähelepanu laste tervises seisundile. Gripiepideemia ajal haigusnähtudest nohu, köha, palaviku või kurguvalu vähemalt kahe tunnuse üheaegsel esinemisel on põhjust laps koju jätta või saata haigustunnustega laps kooli meditsiinitöötaja või perearsti juurde.
6. Haigusnähtude ilmumisel õppeprotsessi ajal leida võimalus haigestunu ajutiseks eraldamiseks teistest kuni haige raviasutusse või koju saatmiseni.
7. Kui haigussümptomitega last ei ole võimalik teistest eraldada, tuleb haigele ette panna kirurgiline mask.
8. Haiguskahtlusega patsiendiga kokkupuutuvate inimeste arv tuleks viia miinimumini.
9. On oluline, et iga haigestunu (lasteasutuse personal, laps) jääks koju kuni tervenemiseni. Laps võib kooli tagasi tulla, kui palavikku ei ole olnud vähemalt 24 tundi.

Koolide ja koolieelsete lasteasutuste sulgemine epidemioloogilisel näidustusel

Epideemia korral võib koole ja lasteasutusi sulgeda. Sulgemisel lähtutakse epidemioloogilisest olukorrast nii riigis kui ka konkreetses maakonnas või vallas. Sulgemisettepanek tehakse iga konkreetse kooli jaoks eraldi.

Koolide sulgemise variandid:

1. ennetavalt suletakse koolid, kus õpivad erivajadusega lapsed;
2. kool suletakse kõrge haigestunute arvu tõttu;
3. kool suletakse kui registreeritakse raske kuluga haigusjuhte, eriti laste seas.

„Nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse” ([RT I 2003, 26, 160](#)) §28 alusel võib laste- ja hoolekandetasutusi ajutiselt sulgeda maavanem, vallavanem või linnaeape ning ka nimetatud asutuse juht pärast kooskõlastamist Tervisekaitseametiga.

Selleks, et õigeaegselt ja objektiivselt hinnata olukorda, on otstarbekas koolis pidada laste puudumise arvestust. Arvestust peetakse igapäevaselt, vanusrühmade järgi ning edastatakse iganädalaselt Terviseameti maakondlikule üksusele, märkides laste puudumiste üldarv tavaolukorras.

Nakkushaiguste epideemiaks nimetatakse nakkushaiguste ulatuslikku levikut, mis haarab olulise osa antud piirkonna (maakonna, linna) elanikkonnast, kus haigestumine ületab oluliselt antud nakkushaiguse tavahaigestumise taset ning nõuab nakkustõrje meetmete laiaulatuslikku rakendamist. Nakkushaiguste tõrje nõuded on kehtestatud sotsiaalministri 31. oktoobri 2003. a määrusega nr 123 „Nakkushaiguste tõrje nõuded”. Nakkushaiguste tõrje nõuetes on sätestatud nakkushaiguste tõrje ja epideemilise leviku tõkestamise juhised.

LISA 1 Äkkrünnaku ähvarduse dokumenteerimise ankeet

Jää rahulikuks! Proovi vestlusest saada maksimaalselt infot, ära ise telefonikõnet lõpeta!

Kõne vastuvõtu aeg (kuupäev/kellaaeg)
Mil viisil võib rünnak toimuda (kirjeldada/tsiteerida ähvarduse teksti)?
Millal rünnak toimub (kuupäev/kellaaeg)?
Kus rünnak toimub (aadress, objekti nimetus, asukoht)?
Kes on ründaja (kui on teada isik, siis lisada nimi, sünniaeg, kontaktid jms)? Kui on teada ründaja isikukirjeldus, siis lisada ka see.
Milliseid vahendeid ründaja võib kasutada (relvad, süütevahendid jm – kirjeldada nii täpselt kui võimalik)?
Kas ründaja on sündmuskohal?
Mis on ründaja tegevuse eesmärk?
Helistaja asukoht, nimi, telefoninumber:
Kõne vastuvõtmise kuupäev ja kellaaeg:
Kõne vastuvõtja nimi ja kontaktandmed:

HELISTAJA ISIK: mees   naine   tüdruk   poiss
 laps, täpsemalt ei oska hinnata.   Oletatav vanus _____

Mis keeles rääkis?   eesti   vene   inglise   muu _____

Kas helistaja kõneles mõnes murdes või murrakus? _____

Kas helistaja hääl oli teile tuttav?   jah   ei

Kui jah, siis keda see meenutas? _____

KÕNE HINDAMINE

Iseloomustada helistaja kõnet (märgi sobivad):

☐ kiire	☐ aeglane	☐ rahulik	☐ ärevil	☐ hirmunud
☐ kahtlev	☐ vihane	☐ enesekindel	☐ karjuv	☐ kriiskav
☐ selge	☐ kogelev	☐ kurb	☐ nutune	☐ joobes
☐ katkendlik	☐ kähisev	☐ mõmisev	☐ läbi nina	☐ seosetu
☐ segane	☐ rõõmus	☐ itsitustega	☐ aktsendiga	☐ moonutatud
☐ muu _____				

Kas helistaja keelekasutus oli hea ja korrektne?   jah   ei

Kas hääletoon muutus kõne ajal? Kuidas? _____

Kas Teil tekkis mulje, et ähvardaja tunneb Teid või ähvarduse objekti? Miks Te nii arvate? _____

_____

Kas ähvardaja helistas ühe korra või mitu korda? _____

Kas ähvardaja kõnes esines kõnedefekte, viiteid vaimsele puudele või muud tavapärasest erinevat? Kui jah, siis mis konkreetselt? _____

Kas helistaja mainis kedagi nimeliselt? Keda? _____

Kas kõne taustal oli kuulda teiste inimeste häält, naeru, itsitamist vms? _____

Kas kõne taustal oli kuulda müra (masinad, seadmed, liikluse müra, muusika, muu)? _____

Muud tähelepanekud? _____

LISA 2 Kogunemiskohta jõudnute kontrollleht

Klass	10. 09. 2014	Õpetaja	Kohal	Puudu	Võib viibida ohutsoonis	Märkused
1A	30					
1B	30					
1C	30					
1D	30					
2A	30					
2B	29					
2C	29					
2D	30					
3A	28					
3B	26					
3C	25					
3D	26					
4A	28					
4B	23					
4C	24					
4D	25					
5A	30					
5B	29					
5C	30					
6A	23					
6B	30					
6C	30					
7A	27					

7B	28					
7C	24					
7D	27					
8A	29					
8B	29					
8C	30					
9A	30					
10a	28					
10b	31					
11a	25					
11b	25					
12a	26					
12b	26					

LISA 3 Pommiähvarduse dokumenteerimise ankeet

Kõne vastuvõtu aeg (kellaaeg, kuupäev) ...../..... . . . . .

Kus lõhkeseadeldis asub (täpne aadress, objekti nimetus, asukoht)?

.....

Milline lõhkeseadeldis välja näeb (suurus, kuju, materjal jne.)?

.....

Kuidas käivitub?

.....

Millal pomm plahvatab (kuupäev/kellaaeg) ? ...../.....

Millal ja kes selle pani?

.....

Milline on pommipanemise eesmärk, taotlused, nõudmised?

.....

Helistaja nimi ja telefoni number, millelt helistatakse?

.....

1. Helistaja isik: mees naine tüdruk poiss
 laps, täpsemalt ei oska hinnata. Oletatav vanus _____

2. Mis keeles rääkis? eesti vene inglise

muu _____

3. Kas helistaja hääl oli teile tuttav? jah ei

4. Kui jah, siis keda see meenutas? _____

5. Iseloomustada helistaja kõnet (märgi sobivad):

kiire aeglane selge kogelev vanduv

moonutatud seosetu segane erutatud nutune

muu _____

6. Taustahelid:

inimhääled muusika liiklusrüü kontor

tööstus itsitamine muu _____

7. Kõne kokkuvõte:

.....
.....
..
.....

8. Kas on objektil, asutusel või mõnel asutuses töötaval isikul eelnevalt esinenud (pommi)ähvardusi?

.....

Täitja nimi, kuupäev, kellaeg, telefoni nr.

...../...../...../.....
.....

LISA 4 Kirja näidis lapsevanemate teavitamiseks õpilase surma puhul

Va lapsevanemad

Teatame kurbusega, et meie seast on lahkunud meie kooli ..... . klassi õpilane
 ..... . Oleme leinas koos ..... . vanematega.

Kaasõpilase surm puudutab meid ka siis, kui lahkunu ei ole olnud lähedane sõber. Seepärast võib teie laps vajada tuge leinas või lihtsalt rahulikku vestluspartnerit, kellega arutada elu tõsisemal teemadel.

Laste reaktsioonid leinale on mitmekesised ja ei pruugi avalduda kohe. Lapse leina väljendamine ei piirdu üksnes nutmisega, võimalusi leina kogeda ja väljendada on mitmeid – juhtunu mõtetest väljatõrjumine, viha lahkunu, teiste või enda suhtes, apaatia, äng, süütunded, tulevikupessimism ja palju muud. Oma last aidata saate lubades tal oma tunded läbi elada.

Selleks:

- Lubage lapsel rääkida, kui ta seda soovib ja nii nagu ta seda soovib.
- Võtke lapse juttu tõsiselt. Olge valmis kuulama ka kõige hullemat.
- Õppige taluma vaikust ja pisaraid.
- Pööra tähelepanu sellele, mida laps ütleb. Ärge mõelge võimalikele vastustele enne, kui ta on oma jutu lõpetanud. Vastake just lapse küsimustest lähtuvalt.
- Lapsel on vaja rohkem aega.
- Lapsel on vaja abi enda väljendamiseks, ta vajab sõnu. Aidake teda.
- Lapsel on vaja eakohaseid selgitusi.
- Laps soovib ikka ja jälle küsimusi esitada. Olge kannatlik ja valmis vastama.
- Andke eakohast infot, pidades meeles lapse vanusega seonduvat maailmamõistmist, seletused peavad olema kergesti mõistetavad.
- Vaikimine ei ole lapsele abiks, see võtab ära võimaluse oma leina kellegagi jagada.
- Ärge varjake oma tundeid, arvates, et see kergendab lapse kaotusvalu. Tunnete varjamine võib jätta lastele mulje, et vanemad on unustanud või et neile ei lähe juhtunu korda.
- Hoolitsege ka enda eest! Toimetulev vanem on parim tugi oma lapsele.
- Koolis toimub mälestuskogenemine ..... , ... mälestuseks saab tuua lilli .....

Kui vajate lisainformatsiooni või saame kuidagi aidata, palun helistage .....

Kuupäev

Kooli nimi / kooli juht / klassijuhataja

LISA 5 Kirja näidis klassikaaslase matustest teavitamiseks

Va lapsevanemad

Teatame kurbusega, et meie kooli õpilase ..... ärasaatmine toimub ..... (kuupäev) ..... (koht).

..... vanemad ootavad hüvasti jätma kõiki klassikaaslasi ja sõpru.

Osalemine matustel on vabatahtlik.

Matusetseremoonial osalevad ..... (info, kes täiskasvanutest osaleb, nt koolidirektor, klassjuhataja ja aineõpetajad). Algklasside õpilaste puhul: Teie lapsele võiks olla toeks kellegi lähedase kohalolu, seepärast palume Teil oma last saata.

Lugupidamisega

Direktor _____ Klassjuhataja _____

(Kui perel on erisoove, näiteks seoses lilledega, oleks vajalik ka see teave kirjale lisada.)

Kui klassi osalemist ei soovita, siis edastada vastav teade:

Va lapsevanemad

Teatame kurbusega, et meie kooli õpilase ..... ärasaatmine toimub ..... (kuupäev).

Me austame vanemate soovi koolikaaslaste matustel mitteosalemise osas ning jätame sel päeval .....ga hüvasti klassis. Hüvastijätu juures on meile toeks psühholoog .....

Lugupidamisega

Direktor _____ Klassjuhataja _____

LISA 6 Keelatud aine(te)/eseme(te) äravõtmise akt

Kool: _____

Klass: _____

Isiku andmed, kellelt aine(d)/ese(med) ära võetakse

Nimi: _____

Kuupäev: _____

Koht: _____

Ära võetav(ad) aine(d)/ese(med):

Aine(te)/eseme(te) äravõtmise põhjus:

Aine(d)/eseme(d) võttis ära

Nimi: _____

Ära võetud aine(d)/ese(med) on üle antud

Nimi: _____

Allkiri: _____

Kuupäev: _____